

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 243/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ei-kaupallisesta sijaissynnyttämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pinja Perholehdon /sd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 243/2024 vp:

Aikooko hallitus edistää ei-kaupallisen sijaissynnyttämisen sallimista ja valmistella lainsäädäntöä tämän toteuttamiseksi ja

millaisiin tehokkaisiin lisätoimiin hallitus aikoo ryhtyä lapsiperheellistymisen tukemiseksi, myönteisen perhepolitiikan edistämiseksi ja lapsimyönteisen työelämän turvaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oikeusministeriö julkaisi huhtikuussa 2023 selvityksen ei-kaupallisen sijaissynnytyksen sallimisesta. Selvitys perustui pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelmaan. Selvitykseen saaduista lausunnoista tehty tiivistelmä julkaistiin maaliskuussa 2024. Ei-kaupallisten sijaissynnytyjärjestelyiden sallimista kannatettiin lausuntokierroksella laajalti. Suurin osa lausunnonantajista ei kuitenkaan ottanut lausunnossaan kantaa asian puolesta tai vastaan ja merkittävä osa toteaa, että ennen lopullisia päätöksiä tulisi olla saatavilla enemmän tutkimustietoa ja asiassa tulisi seurata kansainvälistä kehitystä pidempään. Sijaissynnytyjärjestelyitä koskevia kansainvälisiä lainsäädäntöhankkeita on tällä hetkellä vireillä sekä Euroopan unionissa että Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssissa. Ei-kaupallisia sijaissynnytyjärjestelyitä koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelu ei ole tällä hallituskaudella hallitusohjelmassa eikä tätä koskevaa lainsäädäntöä ole valmisteilla.

Suomen väestönkehitys edellyttää moninaisia toimia lähitulevaisuudessa. Suomi edistää tasapainoista väestönkehitystä tukemalla hyvinvointia, perheystävällisyyttä ja inhimillisiä voimavaroja läpi elämänkulun. Kehitykseen on mahdollista vaikuttaa sekä pitkäjänteisillä, vaalikaudet ylittävällä politiikalla, että lyhyemmän aikavälin toimenpiteillä.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti hallitus vahvistaa yhteiskunnan lapsi- ja perhemyönteisyyttä ja laatii väestöpoliittisen selvityksen. Selvityksessä kartoitetaan muun muassa toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat positiivisesti syntyvyyteen.

Perhevapaaudistus tuli voimaan 1.8.2022. Uudistus oli laaja rakenteellinen uudistus, joka muun muassa joustavoitti perhevapaiden pitämistä. Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen parantaminen edistää joustoilla myös lapsimyönteisyyttä. Hallitus seuraa perhevapaaudistuksen tuloksia.

Hallitus toimeenpanee kansallista lapsistrategiaa, jolla luodaan lapsen oikeuksia kunnioittavaa, lapsi- ja perhemyönteistä Suomea. Strategian valmistellut parlamentaarinen komitea on työskentelyssään korostanut myös lapsen oikeuksien vaalimisen merkitystä syntyvyyden kannalta. Valtioneuvosto hyväksyi lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman yleisistunnossaan 6.6.2024. Toimeenpanosuunnitelma sisältää 34 toimenpidettä lapsi- ja perhemyönteisen Suomen luomiseksi.

Helsingissä 3.7.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso